זונטאג, דאס 10-טן מאי יערלאכער טעג-טאג — פאר די אידישע ארבעטער — אין ארץ-ישראל

אויפזיכט: ארץ ישראל ארב. קאמיטעט

זון אויפגאנג — 4.58
זון אונטערגאנג — 7.52

די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע עטאבלירט אין 1910 דערשיינט יעדן טאג

דאס אידישע וואָרט

THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

וועטער: קלאר און קיל

Vol. 21, No. 88. Winnipeg, Wed. May 6, 1931. — Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג — מיטוואך יט׳ אייר, תרצ״א.

NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAY 1 1931 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

פאספארטן סיסטעם פאר קאנאדע פארגעשלאגן אין סענאט

ביל פארגעשלאגן אין סענאט אז אלע קאנאדער איינוואוינער איבער 16 יאר זאלן זיך מוזן רעגיסטרירן און זאלן קריגן סערטיפיקאטן מיט זייערע בילדער

אטאווא, מאי 5. — צוואנג רעגיסטראציע פון אלע איינוואוינער פון קאנאדע אין עלטער פון 16 יאר און העכער ווערט פארגעשלאגן אין א ביל פון סענאטאר פ. ב. קאסגרעין, וועלכן ער האט פארגעליינט פאר׳ן סענאט לעצטן אוונט. נאך דער רעגיסטראציע דארף דער פארערגיסטרירטער, לויט׳ן ביל, קריגן א סערטיפיקאט מיט זיין בילד און זיין אונטערשריפט.

דער ביל וועגן דער אויף אלע איינוואוינער פון קאנאדע, מענער און פרויען, ברייטיש אונטערטאנען אדער פרעמדע, באנעגע. אויסגאמען ווערן בלויז געמאכט פאר נאנעס, מיסנלידער פון דער ארמיי אדער פלאט בעת זיי דיענען, פאליציסטן, נייסטיק קראנקע, אדעסטאנטן און אנדערע איינוואוינער פון אינסטיטוציעס פאר ווען דעם אויפזיכט אויף דעם געפינט פאר נויטיק צו מאכן אן אויסנאם.

אלע פערזאנען איבער 16 יאר דארפן, לויט׳ן ביל, אויפגעפאדערט ווערן צו רעגיסטרירן זיך צו א באשטימטער צייט, מיט שפעטער וועלן אלע וואס וועלן דערגרייכן דעם עלטער פון 16 יאר מוזן דורכמאכן די פראצעדורע א וואך נאכדעם ווי זיי האבן דערגרייכט דעם עלטער.

דער אפליקאנט וועט דארפן אנגעבן זיין נאציאנאליטעט, אויב ער איז א ברי־טישער ביראנט, צי ער איז אזא דורך גבורט אדער דורך נאטוראליזאציע. ער דארף אויך אריינגעבן א פאטאגראפיע, וואס וועט דערנאך צוגעקלעפט ווערן צו זיין סערטיפיקאט.

פייערט היינט זיין 60טן געבורטסטאג

ס. וו. דזשייקאב.

מאנטרעאל, מאי 6 (איטא). — סעמיעל וו. דזשייקאב, דער ערשטער אידישער דעפוטאט אין קאנאדער פארלאמענט, פייערט היינט זיין 60 געבורטסטאג.

מר. דזשייקאב איז געבארן געווארן אין לאנגעקסטער, אנטעריא, און ער איז צום ערשטן מאל דערוויילט געווארן צום פארלאמענט אין יאר 1917. זיינט יענעם יאר איז ער אלע מאל ווידער־ערוויילט געווארן רען.

מר. דזשייקאב האט פיגורירט אין א צאל וויכטיקע פראצעסן און עלבכע נעהאט א שייכות מיט אידישע ענינים און ער האט שטענדיק פארטרייטיקט אידישע אינטערעסן.

מיטגלידערשאפט פון ארבעטער רינג געוואקסן, לויט באריכט ביי קאנווענשאן

אדרעס צייגט איצט 73 טויזנט מיטגלידער — א וואוקס פון טויזענט — יוסף בארא״ן, פון הסתדרות, און נת. פון בונד, באגריסן די קאנווענשאן

(ספעציעלע טעלעגראמע צו „דאס אידישע וואָרט" פון „איטא")

וואשינגטאן, מאי 6 (איטא). — יוסף בארא״ן, שליח פון דער „הסתדרות" אין ארץ־ישראל, האט באגריסט די 31טע נאציאנאלע ארבעטער־רינג קאנווענשאן וואס ווערט דא אפגעהאלטן. אין נאמען פון די איבער 30 טויזנט ארגאניזירטע אידישע ארבעטער אין ארץ־ישראל האט ער באדאנקט דעם ארבעטער רינג פאר־דער ברי־דערלאכער הילף וואס ער האט זיי געגעבן און ער האט אפעלירט פאר דער פארזעצונג פון דער שטייער.

די באריכטן אפגעגעבן ביי דער קאנווענשאן האבן געצייגט, אז ניט נעקיקט אויפ׳ן קריזיס און אויף פארשיידענע אי־נערלאכע שווערקייטן, איז די מיטגלידער־שאפט פונ׳ם ארבעטער־רינג פאר די לעצ־טע צוויי יאר ניט נאר ניט געפאלן, נאר זי איז געוואקסן פון ווייניקער פון 72 טויזנט מיט 2 יאר צוריק צו 73 טויזנט איצט.

דער „יונגע רינג", איז באריכטעט גע־ווארן, האט 90 קלובן און 25 ארבעטער־רינג ברענטשעס, מיט א סך־הכל מיטגלי־דער פון 1,743.

נח. פארשטייער פון בונד אין פוילן, האט באגריסט די קאנווענשאן אין נאמען פון זיין ארגאניזאציע.

אין די אפגעגעבענע באריכטן איז רע־קאמענדירט געווארן ניט צו פארגרעסערן איצט אויף וועלכן ס׳איז אופן די צאלונ־גען פון מיטגלידער, נעמענדיק אין אנבאר־טראכט דעם פינאנציעלן קריזיס, כאטש נייע פאנדן זיינען דרינגענד נויטיק פאר פארשיידענע טעטיקייטן.

אין די באריכטן איז אויך שטארק גע־לויבט געווארן די טעטיקייט פון די יוגנט ברענטשעס.

אויף בעכטיקער זיצונג האט ה. בערגער, פארזיצער פונ׳ם נאציאנאלן דירעקטאראט, דעקאמענדירט צו שאפן א 25־טויזנט דא־לארדיקן ארבעטסלאזיקייט פאנד, צו באר־צאלן די שטייערן פאר ארבעטסלאזע מיט־גלידער און מאכן זיי גוט־שטייענדיק, און אויך פאר דער אויסדרייטערונג פון די טעטיקייטן פונ׳ם יוגנט און פון די פרויען פאראיינען.

דער „יוגנט רינג", איז באריכטעט גע־ווארן, האט 90 קלובן און 25 ארבעטער־רינג ברענטשעס, מיט א סך־הכל מיטגלי־דער פון 1,743.

ירושלים מאכט צוגרייטונגען צו פארמיידן מעגלאכן וואסער־מאנגל

לאנדאן, מאי 5. (איטא). — כדי צו פארמיידן די געפאר פון א מעגלאכן וואס־סער־מאנגל, זיינען איצט אין ירושלים געמאכט געווארן ספעציעלע צוגרייטונגען אריינצופירן וואסער אין שטאט אריין. באריכטעט די היגע פרעסע.

אין א באריכט פון ירושלים שרייבט דער היגער „דעילי העראלד", אז איבער 80 פערזאן זיינען דער׳הרג׳עט געווארן אין א קאמף איבער וואסער לעבן דמשק. צוליב דעם וואס עס זיינען היינטיק ווינ־טער גענאנגען ווייניק רעגנס, ליידט די גענדנס פון וואסער מאנגל אין דער דאר־טיקער עולם האט געקעמפט פאר א טרונק וואסער ארום א מדבר־קוואל.

פלאנעווען וויסנשאפט־לאכע אויספארשונג פונ׳ם אנטיסעמיטיזם

מאסקווע, מאי 6 (איטא). — א וויסנ־שאפטלאכע אויספארשונג פון די נייע פאזן אינ׳ם אנטיסעמיטיזם וואס דריקן זיך לעג־טענס אויס אינ׳ם סאוועטן פארבאנד, מיטן׳ צוויעט צו געפינען מיטלען אינגאנצן אויסצואוואר־צלען אים, איז געווען די הויפ־טטעמע פון א דיסקוסיע ביי דער דרייטער יערלאכער קאנפערענץ פונ׳ם אי־דישן קולטור אינסטיטוט, וועלכע ווערט איצט אפגעהאלטן אין קיעוו.

מ. דיאמאנטשטיין, דייטרניק וועגן דעם פארבלעם פונ׳ם אנטיסעמיטיזם, האט אנ־געצייגט, אז אינ׳ם סאוועטן פארבאנד האט דער אנטיסעמיטיזם ניט קיין שום לענגאלן סטאטוס און קיין שום שטיצע פון א פאר־טיי, ווי דאס איז דער פאל אין די פאר־שיסטישע לענדער.

סטעמפ באריכט וועט פארגע־בראכט ווערן אין 10 טעג

אטאווא, מאי 6. — דער באריכט פון דער תבואה אויספארשונג, אונטער דער פארזיצערשאפט פון סער דזשאזיא סטעמפ וועט פארגעלייגט ווערן פאר׳ן הויז אין ארום צען טעג, ווי פרעמיער בענעט האט אנאנסירט.

פרוי האט מורא פאר זיכערקייט פון באנק, — אבער „די זאק" איז אויך ניט זיכער

שיקאגא, מאי 6. — מרס. איידא מעי־לער האט געהערט וועגן באנקראטן פון בענק, און זי האט זיך געשראקן פאר׳ן גורל פון די אכט טויזנט דאלאר וואס זי האט געהאט אין א באנק. זי האט דערפאר ארויסגענומען דאס געלט פון דער באנק און באהאלטן עס אין א פלאש, וואס קאן ניט באנקראטירן, ווי זי האט געמיינט, — אין א נארטל וואס זי האט געטראגן ארום זיך.

אבער שיקאגער באנדיטן האבן א גוטן חיש הריח. נעכטן אין מרס. מעיעלער באר־פאלן געווארן פון דריי באנדיטן, וואס האבן ביי איר צוגענומען אירע אכט טויזנט דאלאר.

ריגא א געוואנטע איינזאמע רייזע

מיס אידיט מעקאל

פרויען האבן זיך גענומען פאר דער „לופט פרנסה!" מיט א קורצער צייט צוריק האט א באקאנטע לופט פליערן, מיס רוט ניקאלס, אנאנסירט, אז זי פלאנט אז ראפלאן רייזע איבער׳ן אקע־אן, קיין אייראפע, איינע אליין. האט מיס אידיט מעקאל (אויבן), פון נאלט, אנ־טעריא, וועלכע פילט זיך אויך אין דער היים אין דער לופטן, ארויסגעגעבן אז ענלאכע דערקלערונג, — זי וועט אויף וויין אז זי קאן טאן וואס לינדבערגערג און־איבערפליגן אליין אין אן ראפלאן דעם אטלאנטישן אקעאן.

מיס מעקאל, וועלכע באריכטעט, מאכט שוין עקספערימענטן מיט איר ראפלאן פאר דער געפלאנטער רייזע.

נרינדן אידישן „סערווים קלוב" צו העלפן אין קהל׳שע ארבעטן

ל. ריס

א נייע ארגאניזאציע איז לעצטן זונטאג געגרינדעט געווארן מיט באשטימטן צוועק צו העלפן דעם „פערערייטער בורזשעט" דורכפירן מיט מער דערפאלג זיין ארבעט צווישן די אידישע ביישטייערער. די אר־גאניזאציע האט פאר זיך גענומען דעם נא־מען „דזשואיש סערווים קלאב" (אידישער באריונגס קלוב), ווייל איר צוועק איז בלויז ארויסצוהעלפן אנדערע ארגאניזאצי־עס. פארלויפיג וועלן זיך די מיטגלידער פון דעם קלוב אפגעבן אויסשיסלאף מיט דער ארבעט פון דעם „פערערייטער בור־זשעט". שפעטער, ווען די דאזיקע ארבעט וועט פארענדיקט ווערן, וועלן די מיטגלי־דער באטראכטן די ראטזאמקייט אנצונע־מען אנדערע טעטיקייטן.

אין דער ערשטער זיצונג פון דער אידישן קלוב באשטייט פון 7 מיטגלידער: ל. ריס, פרעזידענט; ד. ספיינאק ע. גרינבערג, וויצע־פרעזידענטן; ד. פיינשטיין, קאסי־רער; א. באראניצקי און ד. סאלאמאן, טראסטיס; ה. טאביאוב, סעקרעטאר.

די מיטגלידערשאפט פון דעם אידישן קלוב וועט זיין א אנערעניצטע, און מיט פארזיכטיקייט אויסדערוויילט. בלויז אזעלכע וועלן אריינגענומען ווערן, וועלכע נעמען זיך אונטער צו זיין טעטיק אין ערנסט — און זיין געטרייע דורכצופירן די פארפליכטונגען וואס דער קלוב וועט ארויפלייגן אויף זיי.

דרינענדע פארזאמלונג פון אלע ת״ת מיטגלי־דער היינט אונט

די ת״ת האלט ווידער ביים נעשלאסן ווערן, נאך א לאנגן פעריאד פון מאטער־נישן און וואקלענישן. די אלע ביז אהערי־ער אלע ווערן אויפגעפילט מיט פרעגער פון אמת׳ע אנגעפילט הודערן דעם עולם און אזוי שאפן א נייע אר־מיי פאר אנדערע שלאכטן.

דער בשר־כשר סכסוך איז איצט אויפ׳ן מאמענט געלייזט, — דאס הייסט, אלע בלייבט אין דער זעלבער אומארדענונג און אנארכיע, ווי אידן האבן ליב.

און די פראגע וועט בלייבן בעלייזט, ביז מען וועט אנהויבן ווידער „איינשטעלן אר־דענונג", — דאן וועלן זיך יאווען שוין צדדים, וואס וועלן פארלאנגען אן אנדער סארט ארדענונג, ווי זיי פארשטייען, — און אומארדענונג וועט זיך שוין במילא פארגרעסערן . . .

***

דערווייל איז עס א רחמנות אויף דעם „ווינדיקן" צד: וואס זאל ער געבאך טאן מיט זיין זיג, אז דער „באזיגטער" צד צייגט מער ניט ארויס קיין ווילן צום קאמף?

אז ס׳איז אפן די טיר, וואוהין זשע וועט מען זיך בדעכן?

דער צד קאן גערעטעט ווערן פון אונ־טערגאנג און פארגעסנהייט נאר דאן, ווען עס זאל זיך איצט טרעפן א נס און ער אליין זאל זיך איצט שפאלטן און אזוי זאל א נייער קאמף אנטוויקלט ווערן.

די שפאלטונג קאן מען לייכט דערגרייי־כען, ווי מיר האבן געזאגט, ווען דער „ווינ־דיקער" צד זאל אנהויבן איינפירן אדער־נונג אין דער באזיגטער מרינה.

אבער אויב דאס זאל אים ניט געלינגען, דאן־ווען מוזן פועל׳ן ביים צוריקגעצויג־ענעם צד, דורך פארשיידענע אקציעס און הנחות, אז ער זאל צוריק ארגאניזירן זיך אין באנייען דעם קאמף, — ווייל אן קאמף קאן קיין איינער פון די צוויי צדדים קיין טאג ניט עקזיסטירן . . .

אנב - אזרחא

פון מארק

דער סוף פון דער מחלוקת?

אידישער נצחון. — דער כח פון בשר־כשר. — דער אומדערווארטעפער סוף. — ווער קאן זיך עס בדעכן אין אן אפענער טיר! — וואו נעמט מען א נייעם בשר־כשר צר!

איך בין תמיד געווען אונטער׳ן אייני־דרוק, אז די ווייניפענער אידן זיינען ניט באזונדערס פאראינטערעסירט אין בשר־כשר.

דאס הייסט, מיט זייער קליינע אויסנא־מען, קויפן היגע אידן כשר׳ע פלייש פאר זייערע היימען, אפילו ווען זיי עסן אויסער דער היים בשר קוויטש: מען ליינט דאך גארנישט ניט צו צו כשר׳ע פלייש, און כשר׳ע פלייש פאסט זיך עפעס בעסער ארויין אין דער סכעמע פון אידישע מאכ־לים, פון וועלכע אונזערע אידן האלטן שוין דוקא גאר א סך.

אבער אויף דער בשרות פון די כשר׳ע פלייש איז מען בכלל ניט קיין באזונדערס גרויסע מקפידים. רופט מען דעם קצב מענדל, וועט מען עסן פון זיין פענדל.

אויב אזוי אבער, פארוואס זשע האט עס די בשר־כשר פראגע אזוי אויפגערו־דערט די היגע אידישע נאס, האט ארויס־גערופן אזא פארצווייפלטע מלחמה און האט ארייננעזיגן אועלכע עלעמענטן אפי־לו, וואס האבן בכלל ניט צו טאן מיט קיין בשר־כשר?

דאס איז ניט געווען אזוי דער אינטע־רעס אין דער זאך גופא, נאר א פראגע פון אלגעמיינע פרינציפ.

און דער הויפט פרינציפ וואס איז געע־שטאנען אין קאן איז געווען: וועלכער צד זאל אויספירן.

ס׳איז פשוט אריין אין נצחון, און ווען ביי א אידן קומט עס צו נצחון, מעג דאן די נאנצע וועלט חרוב ווערן און ער זאל אונטערגיין מיט איר צוזאמען. אבי דער צווייטער צד זאל ניט אויספירן . . .

***

האבן אידן אויסגעלעבט זיך „נייסטיק" אין דער בשר־כשר מחלוקת, און „עפך" האט אין איר געפונען אן אויסגאנג פאר זיין ברווזנדיקער קהל׳שער ענערגיע.

און איך בין געווען זיכער, אז צו פרובירן בראואיקן דעם עולם און מאכן שלום איז אן אריינסגעוואר־פענע ארבעט; שלום מיינט דאך פשרות, און א איד וועט ניין ביז׳ן האלז אין בלוט איידער ער וועט דערלאזן אז דער קענגערשער צד זאל עפעס אויס־פירן.

און אירן דארפן זיך דאך מאקע קהל׳ן אויף, און וואו נאך בעפינט זיך א איד אזוי אין דער היים ווי אין דער בשר־כשר פראגע?

האב איך זיך מישב געווען, — זאל עס זיך גיין ווי עס גייט, — קיין אנדער ברי־רה איז ניטאו, ווי צו זיצן אין אונז ווארטן ווי איין צד וועט קריגן א פולסטענדיקן „נאק־אוט", אדער ביז דעם עולם וועט אפשר פון זיך אלץ׳ן צוועק זיך דער נאנצער ענין און די קהלוקת וועט ווערן אזוי מאנסאמאן און גודנע, אז מען וועט זיך אויפהערן אינ־טערעסירן מיט איר, און, זי וועט שוין במילא אפשטארבן.

***

אבער אויף אזא שטעלן סוף האב איך זיך ניט בעריכט.

ס׳האט ערשט אנגעהויבן צו ווערן סאר־מע אינטערעסאנט. ס׳האט שוין געראפלט ביי פעטש אדער ערב־פעטש.

און פונקט דאן ווען ס׳איז געקומען די גרויסע מאביליזאציע פון כחות פאר אן אנטשיידענער שלאכט, נעמט זיך איין צד און גלישט זיך ארויס פונ׳ם שלאכט־פעלד: זאל זיך יענער ברעכן אין אן אפע־נער טיר!

***

און ווייסט איר וואס הייסט ברעכן זיך אין אן אפענער טיר?

ס׳הייסט, אז מען ברעכט זיך ניט.

און אז ס׳איז ניטאו וואוהין צו ברעכן זיך און דער וועג איז אפן, ווערט עס ניט אינטערעסאנט.

די ארמיי ווערט דעמאראליזירט פון אומטעטיקייט און די סאלדאטן דעזערטירן איינער נאכ׳ן צווייטן און קערן זיך אום צו זייערע נארמאלע באשעפטיקונגען.

און די גענעראלן שילטן זייערע קענגער וואס האבן זיי באריבט פונ׳ם פארלענגן פון שלאכט און זיג, און צום סוף טוען זיי א מאך מיט׳ן האנט אויף דער נאנצער גע־שיכטע און הויבן אן זוכן נייע שטרייט־פראגעס מיט וועלכע זיי זאלן קאנען אויס־הודערן דעם עולם און אזוי שאפן א נייע ארמיי פאר אנדערע שלאכטן.

***

דער בשר־כשר סכסוך איז איצט אויפ׳ן מאמענט געלייזט, — דאס הייסט, אלע בלייבט אין דער זעלבער אומארדענונג און אנארכיע, ווי אידן האבן ליב.

און די פראגע וועט בלייבן בעלייזט, ביז מען וועט אנהויבן ווידער „איינשטעלן אר־דענונג", — דאן וועלן זיך יאווען שוין צדדים, וואס וועלן פארלאנגען אן אנדער סארט ארדענונג, ווי זיי פארשטייען, — און אומארדענונג וועט זיך שוין במילא פארגרעסערן . . .

***

דערווייל איז עס א רחמנות אויף דעם „ווינדיקן" צד: וואס זאל ער געבאך טאן מיט זיין זיג, אז דער „באזיגטער" צד צייגט מער ניט ארויס קיין ווילן צום קאמף?

אז ס׳איז אפן די טיר, וואוהין זשע וועט מען זיך בדעכן?

דער צד קאן גערעטעט ווערן פון אונ־טערגאנג און פארגעסנהייט נאר דאן, ווען עס זאל זיך איצט טרעפן א נס און ער אליין זאל זיך איצט שפאלטן און אזוי זאל א נייער קאמף אנטוויקלט ווערן.

די שפאלטונג קאן מען לייכט דערגרייי־כען, ווי מיר האבן געזאגט, ווען דער „ווינ־דיקער" צד זאל אנהויבן איינפירן אדער־נונג אין דער באזיגטער מרינה.

אבער אויב דאס זאל אים ניט געלינגען, דאן־ווען מוזן פועל׳ן ביים צוריקגעצויג־ענעם צד, דורך פארשיידענע אקציעס און הנחות, אז ער זאל צוריק ארגאניזירן זיך אין באנייען דעם קאמף, — ווייל אן קאמף קאן קיין איינער פון די צוויי צדדים קיין טאג ניט עקזיסטירן . . .

ראָאל שיך סטאר, 836 מיין סטריט, צעשעדיקט פון שריפה

א שריפה וואס איז אויסגעבראכן היינט ארום 1 פארטאג אין ראָאל שיך סטאר, 836 מיין סטריט, האט פאראורזאכט באַ־דייטנדיקן שאדן צו דער סחורה אין דער סטאר.

א געריכטער, שטיקנדיקער רויך האט ארויסגעשפארט פון דער געביידע, און עס איז געווען שווער צו באשטימען פון וואַ־נען דאס פייער קומט. איינציקע פייערלע־שער אנגעטאן אין רויך מאסקעס, זיינען ארויס אינווענטיק אויסצוגעפינען דעם פיי־ער, אבער ניט געקוקט אויף די מאסקעס פאלן געווארן פון דריי באנדיטן, וואס האבן ביי איר צוגענומען אירע אכט טויזנט דאלאר.

האט זיך אנגעהויבן פונ׳ם דאך. און מען גלויבט, אז צעשעדיקט דראהטן האבן אים פאראורזאכט.

דער הויפט שאדן איז געווען פון רויך קלערונג פון די איינגעטיפע, ל. און א. טרענובאוו, איז ווערט געווען ארום 7 טויז־זענט דאלאר, בלויז טיילווייז געדעקט מיט פאריזערונג.

די דערביאיקיע געשעפטן, שיינעס דראג סטאר, די הייזן קלאדינג סטאר און בערס און וואסער. דער סטאק, לויט דער דער־קלערונג פון די איינגעטיפע, ל. און א. טרענובאוו, איז ווערט געווען ארום 7 טויז־זענט דאלאר, בלויז טיילווייז געדעקט מיט פאריזערונג.

די דערביאיקיע געשעפטן, שיינעס דראג סטאר, די הייזן קלאדינג סטאר און בערס און וואסער. דער סטאק, לויט דער דער־קלערונג פון די איינגעטיפע, ל. און א. טרענובאוו, איז ווערט געווען ארום 7 טויז־זענט דאלאר, בלויז טיילווייז געדעקט מיט פאריזערונג.

מיטגלידער־ווערטער פון ארבעטער־רינג

אין ארץ־ישראל

אין ארץ־ישראל

אין ארץ־ישראל

ביל פארגעשלאגן אין סענאט אז אלע קאנאדער איינוואוינער איבער 16 יאר זאלן זיך מוזן רעגיסטרירן און זאלן קריגן סערטיפיקאטן מיט זייערע בילדער

אטאווא, מאי 5. — צוואנג רעגיסטראציע פון אלע איינוואוינער פון קאנאדע אין עלטער פון 16 יאר און העכער ווערט פארגעשלאגן אין א ביל פון סענאטאר פ. ב. קאסגרעין, וועלכן ער האט פארגעליינט פאר׳ן סענאט לעצטן אוונט. נאך דער רע־גיסטראציע דארף דער פארערגיסטרירטער, לויט׳ן ביל, קריגן א סערטיפיקאט מיט זיין בילד און זיין אונטערשריפט.

דער ביל וועגן דער אויף אלע איינ־וואוינער פון קאנאדע, מענער און פרויען, ברייטיש אונטערטאנען אדער פרעמדע, באנעגע. אויסגאמען ווערן בלויז געמאכט פאר נאנעס, מיסנלידער פון דער ארמיי אדער פלאט בעת זיי דיענען, פאליציסטן, נייסטיק קראנקע, אדעסטאנטן און אנדע־רע איינוואוינער פון אינסטיטוציעס פאר ווען דעם אויפזיכט אויף דעם געפינט פאר נויטיק צו מאכן אן אויסנאם.

אלע פערזאנען איבער 16 יאר דארפן, לויט׳ן ביל, אויפגעפאדערט ווערן צו רע־גיסטרירן זיך צו א באשטימטער צייט, מיט שפעטער וועלן אלע וואס וועלן דערגרייכן דעם עלטער פון 16 יאר מוזן דורכמאכן די פראצעדורע א וואך נאכדעם ווי זיי האבן דערגרייכט דעם עלטער.

דער אפליקאנט וועט דארפן אנגעבן זיין נאציאנאליטעט, אויב ער איז א ברי־טישער ביראנט, צי ער איז אזא דורך גע־בורט אדער דורך נאטוראליזאציע. ער דארף אויך אריינגעבן א פאטאגראפיע, וואס וועט דערנאך צוגעקלעפט ווערן צו זיין סערטיפיקאט.

גאנצע פאמיליע פון זעקס נפשות אומגעקומען פון גאז טשאד אין זייער היים אין קוועבעק

מאנטרעאל, קוועב, מאי 6. — א גאנצע פאמיליע פון זעקס נפשות איז אומגעקו־מען פונ׳ם טשאד פון א גאז וואסער־וואריסער, פון וועלכן דער אויסגאנג אין קוועבעק איז געווען פארשטאפט. אין ווער־דון, קוועבעק. אלע פארזוכן צו ריינינגען זיי צו זיך מיט דער הילף פון קינסטלאכן אטעם זיינען ניט געלונגען.

די טויטע זיינען: העקטאר האיער, 38 יאר; זיין פרוי ליליא, 36, און זייערע פיר קינדער — גילבערט, 14; לוסיל, 12; לייאנעל, 10, און זשאנעט, 3.

די פאמיליע האט זיך אריינגעצויגן אין דער היים דעם „סן מאי, און דאס איז קאל־טיק געווען דאס ערשטע מאל וואס זיי האבן איינגעהייצט דעם וואסער־וואריסער, צו וואשן וועש. ווי עס ווייזט זיך ארויס איז דאס אויסוועלע ניט געווען פארבונדן מיט׳ן קוועבעק, אזוי איז מיט א בעל־טשעק אריין אין הויז.

דער מלאך־המות האט קאלטיק געטראפן די פאמיליע אומדערוואַרטעט, אין סאמע מיט׳ן פון די היימישע אוונט טעטיקייטן. דער פאטער איז געלעגן ביי דער קיך טיר. דאס קינד זשאנעט איז געלעגן אויפ׳ן קיך פ.

רומענישע פרינצעסן טוט א שידוך

בוקארעסט, מאי 6. — פרינצעסן אי־לאנא, שוועסטער פון קעניג קארול, איז פארקנס׳ט געווארן צו גרויספרישט אנ־זאן דע בורבאן, פלימעניק פון דעם פאר־שטארבענעם קע[illegible] פון עסטרייך־אונגארן, וועלכער איז א באקאנטער אווי־אטאר.

שפילט א יאר צייט די ראָל פון א פרעמדן מאן, כיז עס קומט דער אמת׳ער מאן און דאן ערשט שפילט זיך אפ די אמת׳ע חתונה

מעקסיקא, סיטי, מאי 6. — אלפאנסא גארציא אזנאר האט מיט אנדערהאלבן יאר צוריק דעזערטירט פון דער ארמיי. קיין גליק האבן אים אבער ניט דערווארט אויף דער פריי, און עס וואלט אים גע־נאנגען זייער שלעכט, ווען עס פאסירט ניט א זעלטענער צופאל וואס האט אים גלייך ארויפגעשטעלט אויף די פיס.

ווי ער גייט אזוי אמאל אין נאס, באַ־גענגט אים אן עלטערע פרוי וואס האט אים אפגעשטעלט און אים גלייך אנגעהויבן זידלען: ס׳מייטש, וואו איז דאס גע־הערט געווארן אז א יונגערמאן זאל פאר־לאזן זיין יונג ווייב אל עונה און ארומ־דרייען זיך אין די נאסן. שוין זאל ער גיין אהיים צו זיין ווייב, אויב ער וויל אויס־מיידן צרות.

די פרוי האט אים אנגענומען פאר איר א פליטענק, וואס איז מיט א געוויסער צייט צוריק אנטלאפן פון דער היים. ער האט אויסגעזעען ווי צוויי טראפנס ענ־לאך צו דעם פארשוואונדענעם מאן.

אלפאנסא גארציא האט זיך ניט גע׳ עקשנ׳ט און האט זיך געלאזט פירן פון דער פרוי. זי האט אים געבראכט צו דער יונגער פרוי און האט איר געזאגט: „נא דיר, אז אסטו דיר דיין תכשיט, — איף האב אים געפאקס".

דאס ווייב, אנגעמערקיק אים אויף פאר איר מאן, האט אים גוט אויפגענומען, און אלפאנסא גארציא האט ארויפגערוקט דאס טויבע היטל און האט באשלאסן צו שפא־לען די ראל פונ׳ם מאן.

א יאר צייט האט ער אזוי פארבראכט מיט דער פאמיליע. לעבנדיק אויף דער מומעס חשבון. ביז די געשיכטע האט אים דערעסן, און ער האט זיך ארויסגע׳גנב׳ענ־עט פון הויז און איז אוועק זוכן ערגעץ אן ארבעט.

אין עטלאכע טעג ארום האט ער אבער חרטה געהאט און ער איז געקומען צוריק צו „זיין" ווייב. אבער אין די עטלאכע טעג איז דערווייל געקומען דער אמת׳ער מאן אהיים, און ער האט דערקלערט, אז ער האט ערגעץ געאַרבעט ווייט אין די מינען די גאנצע צייט, און איצט איז ער געקומען צוריק איבערבעטן זיך מיט זיין ווייב.

אלפאנסא גארציא האט ווידער נעקראַ־גען א וואריטמען קבלת פנים, אבער שוין פון אן אנדער סארט, און דער אמת׳ער מאן האט דא געשפילט די הויפט ראל. איצט זיצט ער דא הינטער די גראטעס אויף דער קלאנג פון דעזערטירן און נאך אויף אן ערנסטער קלאנג.

ווינטערדיקער וועטער האט דא נעכטן פאראורזאכט א צאל עקסידענטן

דער שניי שטורעם וואס האט נעכטן נעבראשעוועט אין ווייניפעג איז פאראנט־וואָרטלאך פאר עסלאכע עקסידענטן אינם נאסן פארקער. איינער פון די ערנסטע עקסידענטן איז פארגעקומען אויפן ראג פון מאניטאבא עוועניו און מיין סטריט, ווען צוויי סטריט קארס האבן זיך צוזאַ־מענגעשטויסן און דזשאן איקלס, פון 105 סקאטיש סטריט, א מאטאָרמאן, איז פארוואונדעט געווארן אין קאָפּ. ער איז אפגעפירט געווארן אין סט. דזשאזעפ׳ס שפיטאל.

ווייניפעג האט נעכטן אויסגעזעען גו־כער ווי דעם 5טן יאנואר איידער דעם 5טן מאי. דער שניי [illegible] אחער אנגעקומען פון די פריידי פר[illegible]צן, און ער האט ארויסגערופן א סך אומצופרידנ־ען דרייווערן.

איד. קהלות אין שפאניע אפיציעל אנערקענט געווארן

מאדריד, שפאניע, מאי 6 (איטא). — די אידישע קהלות אין שפאניע זיינען איצט אפיציעל אנערקענט געווארן, די דאזיקע דערקלערונג האט עמאטאט אינ־נאסיא באוער, באנקיר, געלערנטער און פרעזידענט פון דער אידישער טעלעגראפן אגענטור. ער האט דערקלערט, אז ערשטע מיט פינף־טעג צוריק אין די ערשטע אי־דישע שול אין שפאניע אפיציעל אנער־קענט געווארן, זינט גירוש שפאניע, און אז די ערשטע תפילות זיינען דארטן גע־זאגט געווארן.

באוער האט אויף געזאגט, אז די אידי־שע קהלה האט געקראגן איר ערשט שטי־קעל לאנד פאר א בית־עלמין פון מאד־ריד׳ער מוניציפאליטעט. ער האט אויך דערקלערט, אז ער גלויבט, אז די נייע שפאנישע רעגירונג מיינט באמת צו גע־בען צו די אידן פולע און גלייכע רעכט און אז זי זוכט די מעגלאכקייטן אז אידן זאלן זיך צוריקקערן אין שפאניע.

נאָרט-ענד פאמיליע רעטעט זיך אין שטורעם פון ברענענדיקן הויז

א פאמיליע פון זעקס פערזאן האט נעכטן דריי אויינער אפרטאג נעמוזט ארויסלויפן אין דער קעלט און שניי שטור־רעם וואס האט דא געבראשעוועט אין דרויסן, פון זייער ברענענדיקן הויז.

די שריפה איז געווען אינ׳ם הויז פון וויליאם מייסאן, 1007 מאניטאבא עוועניו. מר. מייסאן האט זיך אויפגעבאפט פונ׳ם שטיקנדיקן רויך, און ווען ער איז אראפ אונטן האט ער געפונען, אז א הילצערנ־נע וועגנטל הינטער׳ן אויוון איז אין פלאַ־מען. ער האט גלייך אויפגעוועקט די פרוי און פיר קינדער, און זיי זיינען אלע בשלום ארויס אין דרויסן.

אין דרויסן האט דאן געשאטן א שניי־אן עס האט געבלאזן א קאלטער, דורכ־דרינגנדיקער צפון ווינט. א שכן האט אבער אריינגעלאזן צו זיך די פאמיליע, און זיי זיינען שוין דארטן פארבליבן ביז פרימארגן.

די פייערלעשער זיינען דערווייל ארויס־גערופן געווארן, און זיי האבן אן שווע־ריקייטן ספראוועט צוליב מיט דער שריפה. דער שאדן האט באטראפן ארום 500 דאלאר.

פאנט א געוואנטע איינזאמע רייזע

מיס אידיט מעקאל

פרויען האבן זיך גענומען פאר דער „לופט פרנסה!" מיט א קורצער צייט צוריק האט א באקאנטע לופט פליערן, מיס רוט ניקאלס, אנאנסירט, אז זי פלאנט אז ראפלאן רייזע איבער׳ן אקע־אן, קיין אייראפע, איינע אליין. האט מיס אידיט מעקאל (אויבן), פון נאלט, אנ־טעריא, וועלכע פילט זיך אויך אין דער היים אין דער לופטן, ארויסגעגעבן אז ענלאכע דערקלערונג, — זי וועט אויף וויין אז זי קאן טאן וואס לינדבערגערג און־איבערפליגן אליין אין אן ראפלאן דעם אטלאנטישן אקעאן.

מיס מעקאל, וועלכע באריכטעט, מאכט שוין עקספערימענטן מיט איר ראפלאן פאר דער געפלאנטער רייזע.

דרינענדע פארזאמלונג פון אלע ת״ת מיטגלי־דער היינט אונט

די ת״ת האלט ווידער ביים נעשלאסן ווערן, נאך א לאנגן פעריאד פון מאטער־נישן און וואקלענישן. די אלע ביז אהערי־ער אלע ווערן אויפגעפילט מיט פרעגער פון אמת׳ע אנגעפילט הודערן דעם עולם, — ווייל אן קאמף קאן קיין איינער דעם קאמף, — אן קאמף קאן קיין איינער פון די צוויי צדדים קיין טאג ניט עקזיסטירן . . .

ריגא א געוואנטע איינזאמע רייזע

מיס אידיט מעקאל